

ELEKTROINŠTALÁCIA

Názov stavby: ZŠ s MŠ, ul. Dolná Trnovská, Žilina - Trnové - zateplenie budovy ZŠ a rek. a návrh nových soc. zariadení v MŠ
I. Etapa - Rekonštrukcia sociálnych zariadení v MŠ
Miesto stavby: ul. Dolná Trnovská, Žilina - Trnové
Investor: Mesto Žilina, Námestie obetí komunizmu 1, 011 31 Žilina

1. Všeobecne

Predmet projektovej dokumentácie (ďalej PD) je riešenie vnútorných silnoprúdových rozvodov pre rekonštrukciu sociálnych zariadení materskej školy, ktoré sa nachádzajú na mieste pôvodných sociálnych zariadení. Sociálne zariadenia obsahujú umývárňu, sprchu a WC pre deti. Objekt je murovaný s pevným základom, jednopodlažný. Energetickým médiom pre vykurovanie a prípravu TUV je plyn a elektrická energia.

TD je vypracovaná v súlade s platnými normami STN a príslušnými bezpečnostnými predpismi. Pri navrhovaní boli použité podklady výrobcov el. zariadení, ako aj podklady ostatných profesií. Podľa Vyhl. č. 508/2009 Z.z. elektrické zariadenia v objekte sú zaradené do skupiny B.

A. Umelé osvetlenie a vnútorné silnoprúdové NN rozvody

1. Rozsah projektu

PD rieši:

- svetelnú inštaláciu v soc. zariadení
- zásuvkovú inštaláciu v soc. zariadení
- návrh a zapojenie rozvádzača

Predmetom PD nie je:

- ostatné el. rozvody v objekte
- bleskozvod a uzemnenie

2. Projektové podklady

- Projektová dokumentácia stavebnej časti z 06/2017
- Požiadavky investora na rozmiestnenie uvedených prvkov elektroinštalácie
- STN súvisiace s elektrickými zariadeniami navrhovanými v objekte

3. Základné technické údaje

- Napäťová sústava: 1.) 3+PEN AC 400/230 V TN – C
2.) 3+N+PE AC 400/230 V TN-C – S
3.) 3+N+PE AC 400/230 V TN- S

Zásadné riešenie ochrán proti skratu, preťaženiu a nebezpečnému dotykovému napätiu

	411	ochranné opatrenia : samočinné odpojenie napájania
	411.2	požiadavky na základnú ochranu (ochrana pred dotykom)
PRÍLOHA A	A1	základná izolácia živých častí
	A2	zábrany alebo kryty

PRÍLOHA B	Prekážky a umiestnenie mimo dosah	411.3 – požiadavky na ochranu pri poruche (ochrana pred nepriamym dotykom)
		411.3.1 – ochranné uzemnenie a pospájanie
		411.3.2 - samočinné odpojenie pri poruche
		415 doplnková ochrana
		415.1 – prúdové chrániče
		415.2 – doplnkové ochranné pospájanie

- Prostredie: Podľa STN 33 0300, STN 332000-3, STN 33 2000-5-51 vo všetkých priestoroch objektu:
- Priestory: AA5, AB5, AC1, AD1, AE1, AF1, AG1, AH1, AK1, AL1, AM1-1, AM2-1, AM3-1, AM6, AM7, AM8-1, AM9-1, AN1, AP1, AQ1, AR1, AS1
- Využitie : BA1, BC1, BD2, BE1,
- Konštrukcia : CA1, CB1
- Súčasný príkon objektu:
Projektovaný objekt: $P_i =$ nezistený
- Meranie spotreby el. energie: Centrálné v elektromerovom rozvádzači RE.
- Istenie proti skratu a preťaženiu: Ističmi v rozvádzačoch elektroinštalácie
- Stupeň dodávky el. energie: Podľa STN 34 1610, stupeň 3
- Kompenzácia účinníka: Neuvažuje sa. V objekte sa nenachádzajú spotrebiče indukívnej záťaže.
- Úbytok napätia: Podľa STN je menší ako 3 %

4. Technické riešenie NN rozvodov elektroinštalácie

Hlavný elektromerový rozvádzač RE je umiestnený na chodbe v zádverí na 1.NP. Z neho je napojený podružný rozvádzač RP objektu MŠ. Nakoľko sa pripravuje celová rekonštrukcia objektu je nevyhnutná výmena rozvádzača RP, ktorý je zastaraný a nevyhovuje požiadavkám platných predpisov. Elektroinštalácia bude napojená z nového rozvádzača RP, ktorý bude umiestnený vedľa rozvádzača RE. NP. Nový rozvádzač RP bude napojený z rozvádzača RE, káblom CYKY-J 4x10..

Bod rozdelenia siete TN-C na TN-C-S navrhujeme zrealizovať na výstupných svorkách rozvádzača RP.

4.1 Vnútorne silnoprúdové NN rozvody .

Svetelná, zásuvková a ostatná vnútorná silnoprúdová inštalácia

Vnútorne rozvody sú navrhované v súlade s ustanoveniami a požiadavkami STN 33 2130. Elektrické prístroje a spotrebiče treba umiestniť a pripojiť podľa STN 33 2180, v kuchynkách a soc. miest. podľa STN 33 2000-7-701.

Pre napojenie elektrických spotrebičov sú navrhované zásuvkové obvody ukončené jednonásobnými zásuvkami 250V/16A osadenými vo výške 0,3m resp. 1,2m (v kúpeľni, v kuchyni) nad podlahou. Všeobecné zásuvkové obvody a vonkajšie obvody sú chránené prúdovým chráničom s rozdielovým prúdom 30mA – doplnková ochrana.

Na schodisku bude vytvorený samostatný obvod pre zdvíhaciu plošinu pre imobilných napojený z rozvádzača RP.

Inštalácia silnoprúdových rozvodov v celom rozsahu bude realizovaná vodičmi CYKY uložených pod omietkou príslušných prierezov a normovaným farebným značením žíl.

Osvetlenie

Umelé osvetlenie objektu musí spĺňať požiadavky STN EN 12464-1. Osvetlenie bude uskutočnené typovými svietidlami osadenými na povrchu podľa výkresu.

Poznámka: El. príkon pripájaných svietidiel nesmie spôsobiť preťaženie príslušných svetelných obvodov.

Napojenie svietidiel je navrhnuté káblami CYKY, uloženými obdobným spôsobom, ako vo vnútorných sil. rozvodoch. V celom objekte sú navrhnuté stropné a nástenné svetelné vývody pričom platia rovnako všetky požiadavky na inštalačný materiál a prístroje, ako je už uvedené v predošlom.

Svetelné systavy budú ovládané typovými vypínačmi a prepínačmi 250V/10A osadenými pri vstupoch vo výške 1,2m nad podlahou.

Ohrev TÚV:

Do miestnosti umývárne je navrhnutý samostatný zásuvkový obvod CYKY-J 3x2,5 pre napojenie elektrického ohrievača TÚV.

5. Pospájanie elektrických zariadení

Vyhotoviť podľa STN 33 2000-4-41, STN 33 2000-5-54. Cieľom ochranného pospájania je vyrovnať v blízkosti chránenej časti všetkých dosiahnuteľných vodivých častí na rovnakú úroveň s nulovým potenciálom zeme. V objekte vyhotoviť hlavné a doplnkové pospájanie.

5.1 Hlavné pospájanie

Hlavné pospájanie v objekte tvorí základ pre vyrovnanie potenciálu medzi všetkými neživými časťami. V objekte vyhotoviť hlavné pospájanie na ekvipotenciálnu svorkovnicu HEP (prípojnicu potenciálového vyrovnania).

K hlavnej uzemňovacej svorky pospájania EP musí byť pripojené:

- Hlavný ochranný vodič
- Hlavný uzemňovací vodič
- Vodivé časti prichádzajúce do objektu z vonku (potrubia, plynu, vody, ÚK, kovové plášte oznamovacích káblov a pod.)
- Rozvody potrubia v objekte (voda, plyn, ústredné vykurovanie, klimatizácia, vzduchotechnika a pod.)
- Kovové konštrukčné časti objektu a iné kovové materiály objektu

5.2 Doplnkové pospájanie

Je to spojenie so všetkými na mieste dostupnými neživými vodivými časťami. Doplnkové (miestne) pospájanie vyhotoviť vodičom CYA o priereze min. 6 mm² (4) zelenožltej farby a pripojiť sa na svorku PE v rozvádzači RS42.

Neživé vodivé kovové časti prístupné dotyku sú:

- Všetky neživé časti upevnených elektrických zariadení (kotol, bojler, prietokový ohrievač, el. motor, radiátor ÚK a pod.)
- Vodivé časti neelektrických zariadení (potrubia, plynu, vody, ÚK a pod.)
- Hlavné kovové armatúry

V sociálkach vyhotoviť doplnkové (miestne) pospájanie vodičom CYA4 zelenožltej farby a pripojiť na EP prípojnicu v rozvádzači.

6. Vnútorný systém ochrany pred bleskom

Základné ochranné opatrenia proti LEMP – elektromagnetickému impulzu vyvolaného bleskom:

- Uzemnenie a pospojovanie
- Magnetické tienené trasy vedení
- Koordinovaná SPD ochrana

V hlavnom rozvádzači objektu navrhujeme doplniť ochranu proti prepätiu 1. a 2. stupňa, ktoré má pôvod v atmosférických (bleskových) výbojoch a v prechodových javoch vznikajúcich v NN sieťach. Koordinovaná SPD ochrana sa rieši na vstupnom napájacom vedení v hlavnom rozvádzači ochranou typu 1+2 s ochrannou úrovňou U_p 1,5kV.

Taktiež je potrebné opatriť všetky ostatné vedenia vstupujúce do objektu zvodičmi prepätia príslušného typu.

7. Bezpečnosť pri práci, montážne práce, údržba a ostatné

Vyhodnotenie neodstrániteľných nebezpečenstiev a neodstrániteľných ohrození z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci u elektrických zariadení, posúdenie rizika a návrh ochranných opatrení proti týmto nebezpečenstvám a ohrozeniam v zmysle §4 ods.1 zákona č.124/2006 Z.z.

- Elektroinštalačné zariadenia a elektroinštalačný materiál musia byť posudzované v zmysle zákona č.436/2001 – O technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Dodávateľ elektroinštalácie musí vydať na každý elektroinštalačný výrobok a zariadenie vyhlásenie o zhode. Vyhlásenie o zhode na predmetný elektroinštalačný výrobok a zariadenie tento výrobok a zariadenie oprávňuje používať za obvyklého prevádzkového stavu bez rizika ohrozenia bezpečnosti a zdravia osôb a majetku.
- Pri práci na elektrických zariadeniach a pri elektroinštaláciách z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je nutné dodržiavať ustanovenia STN 34 3100/2001:
- Pre každú elektroinštaláciu sa musí určiť osoba zodpovedná za jej montáž a prevádzku na kvalifikačnej úrovni podľa vyhlášky SÚBP č.508/2009 Z.z.
- Obsluhovať elektrické zariadenie môžu len pracovníci v zmysle vyhlášky č.508/2009, §20 poučený pracovník.
- Montáž a údržbu elektrických zariadení môžu vykonávať len osoby odborne spôsobilé v elektrotechnike v zmysle vyhlášky č.508/2009, §21 – elektrotechnik
- Riadenie činnosti elektroinštalačných prác môžu len osoby odborne spôsobilé v elektrotechnike v zmysle vyhlášky č.508/2009, §23 – elektrotechnik na riadenie činnosti alebo na riadenie prevádzky.
- Podľa STN 34 3100:2001 čl. 5 – zaisťovať bezpečnosť pri práci, ide o bezpečnostné oznamy, ochranné a pracovné pomôcky, technické a organizačné opatrenia na zaistenie bezpečnosti pri práci.
- Podľa STN 34 3100:2001 čl.6 – obsluhovať nainštalované elektrické zariadenia.
- Podľa STN 34 3100:2001 čl. 7 – vykonávať práce na elektrických inštaláciách, čl. 7.1 – spoločné ustanovenia, čl.7.2 – práca na elektrických inštaláciách mn, čl.7.3 – práca na elektrických inštaláciách nn, čl. 7.5 – práca na elektrických inštaláciách vykonávaná cudzími (vyslanými) pracovníkmi. zaisťovať bezpečnosť pri práci, bezpečnostné oznamy, ochranné a pracovné pomôcky, technické a organizačné opatrenia na zaistenie bezpečnosti pri práci.
- Podľa STN 34 3100:2100 čl. 8 – zabezpečovať protipožiarne opatrenia a hasenie požiarov na elektrických inštaláciách.
- Pohyblivé príklady – sa musia klást' a používať tak, aby sa nemohli poškodiť a aby boli zabezpečené proti posunutiu a vytrhnutiu zo svoriek.
- Pri používaní rozpojovateľných spojov nesmie byť v rozpojenom stave na kontaktoch vidlic napätie. Elektrické zariadenia, ktoré sú pripojené pohyblivým príkladom, musia sa pri premiestňovaní odpojiť od elektrickej siete, pokiaľ nie sú upravené tak, že sa môže s nimi manipulovať i pod napätím.
- Pri napájaní zariadení šnúrou, ochranný vodič v šnúre musí byť dlhší ako krajné (fázové) vodiče, pre prípad zlyhania odľahčovacej svorky – aby bol posledným prerušeným vodičom.

- Dočasné elektrické zariadenia alebo ich časti musia byť v čase , keď sa nepoužívajú, vypnuté, pokiaľ ich vypnutie neohroží bezpečnosť osôb a technických zariadení. Hlavný vypínač musí byť trvalo prístupný a viditeľne označený. Dočasné elektrické zariadenia sa nesmú zriaďovať v prostredí s nebezpečenstvom výbuchu.
- Stroje, zariadenia, alebo ich časti musia byť zabezpečené proti samovoľnému spusteniu po prechodnej strate napätia v sieti , okrem prípadov, pri ktorých samovoľné spustenie nie je spojené s nebezpečenstvom úrazu, poruchy alebo prevádzkovej nehody. Samovoľné spustenie stroja alebo zariadenia nesmie nastať ani v prípade náhodného skratu, alebo uzemňovacieho spojenia v riadiacich obvodoch. Porucha v riadiacich okruhoch nesmie znemožniť ani núdzové , alebo havarijné zastavenie stroja alebo zariadenia.
- Rozvádzače a rozvodnice môže vyrábať len subjekt, ktorý vlastní oprávnenie na výrobu rozvádzačov. Rozvádzače musia byť vyrobené v zmysle STN EN 60439-1, STN EN 60439-2, STN EN 60439-3, STN EN 60439-4, STN EN 60439-5. K rozvádzaču musí byť dodaná sprievodná dokumentácia s určeným podmienok na jeho inštaláciu, prevádzku, údržbu a pre používanie prístrojov, ktoré sú jeho súčasťou.
- Pracovné postupy je nutné realizovať na základe platnej technickej a konštrukčnej dokumentácie vyhotovenej podľa vyhlášky č.508/2009 Z.z. a platných noriem STN.
- Elektrické zariadenia sa môžu používať iba za prevádzkových a pracovných podmienok pre ktoré boli konštruované a vyrobené, musia byť mechanicky pevné, spoľahlivo upevnené a nesmú nepriaznivo ovplyvňovať iné zariadenia, musia byť dostatočne dimenzované.
- Elektrické zariadenia musia byť označené výstražnými tabuľkami podľa STN EN 61 310-1, ktoré upozorňujú na nebezpečenstvo úrazu elektrickým prúdom. V prípade nebezpečenstva je možné vypnutie celého elektrického zariadenia a rozvodov hlavným vypínačom v rozvádzači RH. Hlavný vypínač musí byť označený podľa STN tab. “Hlavný vypínač, vypni v nebezpečenstve”.
- Po ukončení montážnych prác dodávateľ musí zabezpečiť overenie inštalácie z hľadiska bezpečnosti východiskovou prvou odbornou prehliadkou a odbornou skúškou v zmysle vyhl. MPSVaR 508/2009 Z.z. STN 33 1500 a 33 2000-6-61.
- Bez prvej – východiskovej odbornej prehliadky a odbornej skúšky nesmie byť nová elektrická inštalácia prevádzkovaná! Súčasťou OPaS je aj predloženie všetkých požadovaných atestačných dokladov.
- V zmysle vyhlášky 508/2009 Z.z. §4 prílohy 1 časť III. sú elektrické zariadenia uvedené v projektovej dokumentácii sú zaradené do skupiny B.
- Počas prevádzky elektrickej inštalácie prevádzkovateľ je povinný zabezpečiť vykonávanie opakovaných odborných prehliadok a odborných skúšok v zmysle §131 vyhlášky MPSVR 508/2009Z.z .
- Elektroinštaláciu je nutné realizovať v zmysle platných noriem STN ako aj predpisov súvisiacich.

UVEDENIE STAVBY DO PREVÁDZKY:

V zmysle Vyhlášky MPSVaR SR č. 508/2009 Z. z. na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, bezpečnosti vyhradených technických zariadení bolo TZ zaradené do skupiny „B“. Pred uvedením do prevádzky treba elektrické zariadenie odborne preveriť a vyskúšať. Pred uvedením do prevádzky sa vydá „Správa o prvej odbornej prehliadke a odbornej skúške“ a prevádzkovateľ následne vykonávať pravidelné prehliadky v lehotách v zmysle príslušných predpisov STN 33 1500 a STN 33 2000-6.

Žilina, 08/2019

Ing. Ľubomír Gecík

Číslo osvedčenia odbornej spôsobilosti:
0003-IZA/2006 EZ P A, B E2